

Infrastructure 33, Cyfoeth Naturiol Cymru

Senedd Cymru | Welsh Parliament

Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith | Climate Change, Environment, and Infrastructure Committee

Bil Seilwaith (Cymru) | Infrastructure (Wales) Bill

Ymateb gan Cyfoeth Naturiol Cymru | Evidence from Natural Resources Wales

Egwyddorion Cyffredinol

Beth yw eich barn ar egwyddorion cyffredinol y Bil, ac a oes angen deddfwriaeth i wireddu'r bwriad polisi datganedig?

Gan nad oes cyfle yn y ffurf hon, rydym yn cynnwys yma adran ragarweiniol cyn mynd ymlaen i ymateb yn benodol i'r cwestiwn a ofynnir. Rydym wedi bod yn cynnal deialog â Llywodraeth Cymru mewn perthynas ag agweddau penodol ar y Bil, yn enwedig mewn perthynas â'r broses trwydded forol dybiedig. Rydym yn croesawu'n fawr yr ymgysylltu hyd yma a byddem yn gobeithio parhau i ymgysylltu'n amserol wrth i'r Bil, yr is-ddeddfwriaeth a'r canllawiau gael eu datblygu.

Yn ogystal, deellir y bydd datganiadau o fwriad polisi i gefnogi'r Bil yn cael eu cyhoeddi ar ddiwedd toriad haf y Senedd, a all roi rhagor o fanylion am brosiectau seilwaith arwyddocaol gorfodol a dewisol. Byddem yn croesawu'r cyfle i adolygu gwybodaeth ychwanegol o'r fath a darparu sylwadau pellach yn ôl yr angen i lywio'r gwaith o graffu ar y Bil drafft. Yn yr un modd, edrychwn ymlaen at gyfrannu at baratoi is-ddeddfwriaeth ac ymateb i ymgynghoriadau yn y dyfodol ar unrhyw reoliadau drafft.

Rydym wedi darparu ymateb manwl i'r cwestiynau perthnasol a amlinellir yn y ffurflen. I grynhoi, mae'r pwyntiau allweddol mewn perthynas â'r Bil fel a ganlyn:

- Mae natur fframwaith y Bil yn ei gwneud yn heriol adolygu a deall y goblygiadau llawn i swyddogaethau statudol CNC. Er ein bod yn deall ac yn cefnogi'r angen am hyblygrwydd, er mwyn sicrhau bod y canlyniadau anfwriadol yn cael eu lleihau, rydym o'r farn bod deialog barhaus bellach gydag CNC a Llywodraeth Cymru yn hanfodol.
- Mae cynnwys trwydded forol dybiedig fel rhan o'r Bil yn gosod dyletswyddau gwahanol ar CNC. Er nad ydym yn gwrthwynebu cynnwys

trwydded forol dybiedig, rydym yn ystyried, fodd bynnag, ei bod yn hollbwysig bod y ddeddfwriaeth eilaidd a'r canllawiau yn caniatáu ar gyfer gwaith asesu cadarn (gweler ein hymateb i 2vi).

- Mae adran 81 yn caniatáu creu rheoliadau i amlinellu cydsyniadau penodol y gellir eu hystyried neu eu dileu gyda chydsyniad y rheoleiddiwr. Rydym yn cefnogi ac yn annog olrhain ceisiadau am hawlenni a thrwyddedau yn gyfochrog, ond mae angen ystyried yn ofalus y potensial i ddileu neu ystyried caniatadau i osgoi canlyniadau anfwriadol (gweler ein hymateb i 2vi).
- Rydym yn croesawu'n fawr y ddarpariaeth o dan adran 121 i alluogi rheoliadau i nodi'r ffoedd a godir gan awdurdodau cyhoeddus penodedig am gyflawni swyddogaeth a darparu gwasanaeth mewn perthynas â chydsyniad seilwaith. Mae'n hanfodol i ymgynghoreion statudol gael yr adnoddau priodol i ymateb i'r ceisiadau hyn ac mae codi ffoedd yn elfen hollbwysig o sicrhau adnoddau digonol. Mae sicrhau bod cynlluniau codi tâl ymgynghoreion statudol priodol yn cael eu creu yn rhan hollbwysig o hyn (gweler ein hymateb i 2viii).

Mewn perthynas ag egwyddorion cyffredinol y Bil, rydym yn cytuno'n fras bod angen deddfwriaeth i fynd i'r afael â'r bwriadau polisi fel y'u hamlinellwyd ac y bydd y Bil fel y'i drafftwyd yn bodloni'r bwriadau hynny. Fodd bynnag, o ystyried lefel y manylion sydd ar gael yn y Bil, mae'n anodd rhoi barn derfynol ynghylch a fydd y Bil yn cyflawni bwriad y polisi. Byddem yn croesawu deialog barhaus gyda Llywodraeth Cymru wrth i'r Bil, offerynnau statudol a chanllawiau ddatblygu i'n galluogi i barhau i gynghori er mwyn sicrhau y gall y Bil gyflawni bwriad y polisi.

Mae gennym sylwadau penodol i'w gwneud ar yr egwyddorion canlynol:

Cysondeb a dryswch: Rydym yn cytuno y bydd y Bil yn galluogi datblygwyr a'r cyhoedd i ymgysylltu â phroses gyson ar gyfer meysydd o fewn cymhwysedd datganoledig ac a restrir yn y Bil.

Sicrwydd: Mae'r Bil yn caniatáu cyfnod archwilio clir o 52 wythnos gyda'r gallu i'w ymestyn, sydd rhywbeth yr ydym yn ei gefnogi, yn enwedig ar gyfer prosiectau newydd. Er bod y cyfnod archwilio'n glir, mae potensial i naill ai'r cyfnod cyn ymgeisio, neu ar ôl cael caniatâd, gael ei ymestyn, ac efallai na fydd hyn yn arwain at amserlenni manwl gywir o'r dechrau i'r diwedd. Gall amserlen glir hefyd arwain at ganlyniad i wrthod ceisiadau pe bai'r cyfnod archwilio yn caniatáu i gydsyniad gael ei roi o fewn yr amser hwnnw.

Ansawdd ceisiadau: Rydym yn croesawu cryfhau'r broses ymgynghori cyn ymgeisio, ond rydym yn pwysleisio bod hyn yn dibynnu ar yr adnoddau priodol ar

---

gyfer ymgynghori i gefnogi'r ymgynghoriad cyn ymgeisio, a'r angen i roi gwybod i ymgeiswyr am ddilyn y cyngor cyn ymgeisio a ddarperir.

Siawns o lwyddiant: Darperir ar gyfer fframwaith polisi yn y Bil.

Cymhlethdod: Mewn rhai achosion, megis datgymhwyso'r Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd, bydd llai o gymhlethdod. Mae gennym hefyd bryderon sylweddol mewn perthynas â'r potensial i ddileu'r angen am ganiatâd ehangach o dan adran 81 o'r Bil neu i'w ystyried. Er y gallai hyn leihau cymhlethdod, heb ystyried yn ofalus pa gydsyniadau y gallai hyn fod yn berthnasol iddynt a'r gweithdrefnau cysylltiedig, gallai hyn leihau lefel yr amddiffyniad a roddir gan y cydsyniadau hyn. Rydym yn deall y bydd hyn yn amodol ar isddeddfwriaeth a byddem yn croesawu ymgysylltiad cynnar i ddeall y goblygiadau posibl.

Beth yw eich barn ar ddarpariaethau'r Bil (a nodir yn ôl adrannau, isod), yn benodol a ydynt yn ymarferol ac a fyddant yn cyflawni'r bwriad polisi a nodwyd?

Rhan 1 - Prosiectau seilwaith arwyddocaol

Croesewir nodi prosiectau seilwaith arwyddocaol gorfodol o fewn Rhan 1 o'r Ddeddf gan ei fod yn rhoi sicrwydd ynghylch pa brosiectau sy'n dod o fewn y drefn newydd ar gyfer rhoi cydsyniadau seilwaith. Mae'r manteision effeithlonrwydd sy'n gysylltiedig â gallu ychwanegu, amrywio neu ddileu prosiectau seilwaith arwyddocaol drwy reoliadau (adran 17) mewn ymateb i newidiadau i ddeddfwriaeth y DU a newidiadau technolegol mewn diwydiant, yn enwedig yn gysylltiedig â datgarboneiddio, hefyd yn cael eu croesawu, a'u cydnabod.

Fodd bynnag, mae gennym sylwadau penodol yn ymwneud â manylion drafftio rhai prosiectau seilwaith arwyddocaol gorfodol.

Yn Rhan 1, mae'r ardal forol wedi'i rhestru'n benodol mewn perthynas ag adrannau penodol - er enghraifft, adran 2 mewn perthynas â seilwaith trydan - ond nid mewn eraill - er enghraifft, adran 7 ar briffyrdd. Mae'n bosibl y bydd rhai achosion lle byddai angen trwydded forol ar gyfer prosiectau priffyrdd lle caiff pont ei hadeiladu dros ardal tua'r môr o benllanw cymedrig y gorllanw. Er mwyn osgoi unrhyw amheuaeth, rydym yn argymhell y dylid cyfeirio at ardal forol Cymru ym mhob adran berthnasol ac rydym yn hapus i roi cyngor pellach ar hyn yn ôl yr angen.

Nodwn y gall rhai trothwyon fod yn gymhleth i'w pennu megis adran 10, "Cyfleusterau Harbwr". Er mwyn helpu i gymhwyso'r trothwyon yn y dyfodol,

byddem yn annog datblygu canllawiau cysylltiedig i gefnogi gweithredu'n ddiweddarach.

Mae adran 18 yn rhoi eglurder ar brosiectau trawsffiniol mewn perthynas ag ardal forol Cymru. Nodwn fod y memorandwm esboniadol yn cyfeirio at "barth Cymru" ac nid "ardal forol Cymru". Byddem yn argymhell, er eglurder, y dylid cyfeirio yn y memorandwm esboniadol nad yw'r ddeddfwriaeth yn berthnasol o fewn rhanbarth môr mawr Cymru (y tu hwnt i ddeuddeg milltir forol).

Croesewir cadarnhad y bydd prosiectau seilwaith arwyddocaol dewisol yn cael eu hychwanegu drwy reoliadau sy'n diwygio Rhan 1. Ystyrir bod y weithdrefn gadarnhaol arfaethedig ar gyfer gwneud yr is-ddeddfwriaeth hon yn briodol er mwyn caniatáu ar gyfer rhywfaint o graffu ychwanegol gan y Senedd.

Fel rhan o'r ymgynghoriad gwreiddiol ar y broses arfaethedig ar gyfer rhoi cydsyniadau seilwaith yn 2018, gwnaethom argymhell alinio'r trothwy dewisol ar gyfer gorsafoedd cynhyrchu ar y môr â'r trothwy a gynigir ar gyfer gorsafoedd cynhyrchu ar y tir (h.y. lle mae'r capasiti gosodedig rhwng 10MW a 50MW). Byddai hyn yn helpu i gyflawni'r uchelgais o gysoni lle mae technolegau yn pontio ardaloedd y tir a'r môr. Nodir nad yw'r argymhelliad hwn wedi'i symud ymlaen, gyda'r trothwy ar gyfer prosiectau seilwaith arwyddocaol dewisol ar gyfer gorsafoedd cynhyrchu ar y môr yn aros fel 1MW i 50MW (gweler Atodiad 3 o'r Memorandwm Esboniadol). Er ein bod yn nodi y gallai hyn fod oherwydd y gofyniad i'r datblygiadau hyn hefyd gael cydsyniad adran 36 (o dan Ddeddf Trydan 1989) gan Weinidogion Cymru, mae serch hynny yn creu anghysondeb rhwng yr hyn sy'n berthnasol ar y tir ac ar y môr.

Yn yr un modd, mae'r trothwy ar gyfer prosiectau seilwaith arwyddocaol dewisol ar gyfer cyfleusterau harbwr yn parhau i gyfeirio at gyfleusterau sy'n cael effaith arwyddocaol ar yr amgylchedd (h.y. mae angen asesiad o'r effaith amgylcheddol), er gwaethaf ein hargymhelliad blaenorol y dylid defnyddio dulliau mesuradwy eraill i bennu'r trothwy dewisol. Ein barn ni o hyd yw bod gormod o le i ddehongli'r trothwy dewisol fel y'i drafftwyd ac y gallai fod yn agored i'w herio, yn enwedig os daw effeithiau amgylcheddol arwyddocaol i'r amlwg yn ddiweddarach ym mhroses ymgeisio prosiect ac mae hynny'n pennu trothwy mwy rhifol / y gellir ei gyfrifo.

Argymhellir felly bod y trothwyon ar gyfer prosiectau seilwaith arwyddocaol dewisol ar gyfer gorsafoedd cynhyrchu alltraeth a phorthladdoedd/harbyrau yn cael eu hailystyried pan fydd yr is-ddeddfwriaeth yn cael ei datblygu.

Deallir y bydd datganiadau o fwriad polisi i gefnogi'r Bil yn cael eu cyhoeddi ar ddiwedd toriad haf y Senedd, a all roi rhagor o fanylion am brosiectau seilwaith arwyddocaol gorfodol a dewisol. Byddem yn croesawu'r cyfle i adolygu gwybodaeth ychwanegol o'r fath a darparu sylwadau pellach yn ôl yr angen i lywio'r gwaith o graffu ar y Bil drafft. Yn yr un modd, edrychwn ymlaen at gyfrannu at baratoi is-ddeddfwriaeth ac ymateb i ymgynghoriadau yn y dyfodol ar unrhyw reoliadau drafft.

Rhan 2 - Gofyniad am gydsyniad seilwaith

Rydym yn croesawu'r datganiad clir, pe bai angen cydsyniad seilwaith ar brosiect, nad yw rhai cydsyniadau penodol, megis adran 36 o Ddeddf Trydan 1989 neu adran 1 neu 3 o Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992, yn berthnasol.

Nodwn ddileu'r angen am awdurdodiad (adran 20(c) o dan Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023. Er mwyn sicrhau bod yr amgylchedd hanesyddol yn cael ei warchod yn briodol, rydym am sicrhau bod y cynghorwyr hanesyddol priodol (Cadw, Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru ac Ymddiriedolaeth Archaeolegol Cymru berthnasol) yn cael eu rhestru fel ymgynghoreion statudol yn y broses.

Fel y nodir yn 2.i), rhagwelir y bydd prosiectau seilwaith arwyddocaol dewisol yn cael eu hychwanegu trwy reoliadau o dan adran 17. Mae'n bosibl y bydd dryswch yn codi ynghylch y drefn gydsynio briodol ar gyfer prosiectau seilwaith arwyddocaol dewisol, sydd â goblygiadau penodol i brosiectau sydd â chaniatadau tybiedig cysylltiedig neu rai sydd wedi'u datgymhwyso/dileu. Felly, dylai'r rheoliadau roi cymaint o eglurder a sicrwydd â phosibl ar y mater hwn, ac efallai y bydd angen canllawiau gweithdrefnol pellach hefyd i nodi sut mae datblygwyr yn cael cyfarwyddyd gan Weinidogion Cymru yn cadarnhau bod eu prosiect o arwyddocâd cenedlaethol. Mae'n hanfodol y gellir cael cyfeiriad o'r fath ar ddechrau'r broses i roi sicrwydd i ddatblygwyr, cyrff cyhoeddus a chymunedau o'r cychwyn cyntaf ac osgoi unrhyw waith ofer yn ddiweddarach. Dylai penderfyniad Gweinidogion Cymru ynghylch a yw prosiect seilwaith arwyddocaol dewisol o arwyddocâd cenedlaethol hefyd fod yn seiliedig ar feini prawf clir a chyson i sicrhau bod cyfarwyddiadau'n cael eu gwneud yn gyson ar gyfer mathau tebyg o brosiectau. Dylai pob parti ddisgwyl lefel resymol o sicrwydd ynghylch pa drefn gydsynio sy'n briodol ar gyfer ystyried unrhyw brosiect seilwaith penodol.

Rhan 3 - Gwneud cais am gydsyniad seilwaith

Bydd adran 30(2)(e) yn ei gwneud yn ofynnol i "berson", y tybir ei fod yn cynnwys CNC, "gyhoeddi adroddiad am ei gydymffurfedd ag unrhyw ofynion ymgynghori mewn perthynas ag ymgynghori a chyhoedduswydd cyn ymgeisio" fel y nodir

mewn rheoliadau. Er y cydnabyddir y bydd manylion yr adroddiad cyn-ymgeisio hwn yn cael eu darparu drwy reoliadau, mae'n bwysig bod unrhyw ofynion o'r un natur a graddfa â'r rhai sy'n ofynnol ar hyn o bryd ar gyfer y drefn bresennol ar gyfer datblygiadau o arwyddocâd cenedlaethol, sy'n cael eu cynnwys yn ein hadroddiad perfformiad blynyddol. Mae'n annhebygol y bydd unrhyw ofynion ychwanegol wedi cael eu hystyried yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol a gyflwynwyd ochr yn ochr â'r Bil drafft.

Yn ogystal â'r uchod, byddai'n fuddiol cael eglurhad ynghylch arwyddocâd y term "person" a ddefnyddir yn adran 30(2)(e) mewn perthynas ag adroddiad cyn-ymgeisio o'i gymharu â defnyddio'r term "awdurdod cyhoeddus" yn adran 126(4)(c) mewn perthynas ag adroddiad ymgynghori statudol. Tybir y gallai'r ddau gymhwyso'r gofyniad i gynhyrchu adroddiadau ymgynghori i CNC, ond nid yw arwyddocâd y defnydd o dermau gwahanol yn glir. At hynny, gellid dehongli'r defnydd o'r term "cydymffurfedd person" yn adran 30(2)(e) fel paratoi a chyhoeddi adroddiad ar gydymffurfedd yr ymgeisydd â gofynion ymgynghori a chyhoedduswyd cyn ymgeisio, ond na ddeallir mai dyna'r bwriad. Argymhellir felly bod y geiriad drafft yn yr adran hon o'r Bil yn cael ei adolygu i sicrhau ei fod yn ddigon clir i fodloni ei fwriad cyfreithiol.

Mae adran 36 yn amlinellu dyletswyddau newydd ar gyfer CNC o ran cyflwyno Adroddiad ar yr Effaith Forol. Rydym wedi bod mewn deialog â Llywodraeth Cymru, gan gynnwys cwmpas, cynnwys, a gweithdrefnau cysylltiedig, ac i ba raddau y bwriedir i CNC ymgynghori â chyrrff eraill i wneud hynny.

Rydym yn croesawu ymrwymiad Llywodraeth Cymru i barhau i ymgysylltu ag CNC i sicrhau bod y broses ar gyfer yr Adroddiad ar yr Effaith Forol yn briodol ac i sicrhau bod y prosiectau yn ardal forol Cymru yn parhau i gael eu hasesu'n gadarn, gan gynnwys rhyngweithiadau prosiect morol â'r parthau arfordirol a daearol. Mae angen i unrhyw weithdrefnau a ddatblygir gan is-reoliadau neu ganllawiau sicrhau y gellir darparu cyngor o fewn cylch gwaith cynghori CNC, a chynghor o safbwynt rheoleiddio, yn ogystal â sicrhau mecanweithiau adennill costau priodol (gweler ein hymateb i 2.viii)).

Mae gennym bryderon sylweddol bod yr Adroddiad ar yr Effaith Forol yn ei gwneud yn ofynnol i CNC roi cyngor ar archaeoleg forol. Er ein bod yn ystyried yr effeithiau ar archaeoleg forol ym mhroses trwyddedu morol CNC, ochr yn ochr ag ystod eang o effeithiau eraill, gan gynnwys yr amgylchedd, mordwyo a defnyddwyr eraill y môr, nid oes gan CNC gylch gwaith, na'r arbenigedd, i ddarparu cyngor technegol ar archaeoleg forol.

Wrth benderfynu ar drwydded forol, byddai CNC yn ymgynghori ag amrywiaeth eang o gyrff, gan gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i, CNC, yr awdurdod archaeolegol perthnasol, Trinity House, Asiantaeth y Môr a Gwylwyr y Glannau, Ystad y Goron a'r Awdurdod Cynllunio Lleol perthnasol: [Cyfoeth Naturiol Cymru / Yn gwneud cais am Drwydded Forol?](#) Er nad yw cynnwys manwl yr Adroddiad ar yr Effaith Forol yn hysbys eto, ni fyddem yn rhagweld cynnal ymgynghoriad ar ran y broses a hoffem sicrhau bod y cyrff hyn yn parhau i fod yn ymgynghorai fel rhan o ddatblygiadau yn yr ardal forol.

Rydym yn croesawu'r gofyniad am ymgynghoriad cyn ymgeisio yn adran 30. Byddem yn disgwyl i CNC gael ei gynnwys mewn unrhyw ddeddfwriaeth ddilynol fel "person yr ymgynghorir ag ef". Rydym yn cydnabod manteision ymgysylltu cynnar i sicrhau ansawdd ceisiadau a archwilir gan y broses newydd, a byddai unrhyw gyfleoedd i gryfhau hyn yn cael eu croesawu.

Fodd bynnag, byddai angen yr adnoddau ar CNC i ymateb fel ymgynghorai statudol trwy gynllun codi tâl addas neu gymorth grant (gweler hefyd ein hymateb i 2.viii)).

Ar gyfer prosiectau a fyddai fel arfer angen trwydded forol, y rheoliadau perthnasol ar gyfer asesu'r effeithiau amgylcheddol fyddai Rheoliadau Gwaith Morol 2007 fel y'u diwygiwyd. Cyn i'r drefn newydd dderbyn ceisiadau, bydd yn allweddol i bob parti ddeall pa rai yw'r rheoliadau asesu'r effeithiau amgylcheddol perthnasol ar gyfer y rheini sydd i'w penderfynu o dan y Bil Seilwaith (Cymru). Gall canllawiau atodol fod o gymorth yma.

Rhan 4 - Archwilio ceisiadau

Rydym yn nodi bod y Bil yn ei gwneud yn ofynnol i brosiectau morol gael eu hystyried yn rhan o'r system gynllunio ehangach, lle gallai fod profiad cyfyngedig ar hyn o bryd. Mae angen sgiliau ac arbenigedd penodol i ystyried ceisiadau morol. Yn ein barn ni, wrth benodi awdurdod archwilio, byddai angen sicrhau ei fod yn gallu darparu asesiad cadarn o geisiadau morol.

Mae'r weithdrefn archwilio yn debyg i'r drefn sefydledig ar gyfer datblygiadau o arwyddocâd cenedlaethol neu'r drefn yn y DU ar gyfer gorchymyn cydsyniad datblygu. Gall hyn fod yn hynod o ddwys o ran adnoddau i bawb dan sylw. Mae'n hanfodol sicrhau bod gan ymgynghoreion y broses ddigon o adnoddau, naill ai drwy drefn codi tâl hyblyg neu gymorth grant (gweler ein hymateb i 2.viii)) a bod cyfnodau amser rhesymol yn cael eu caniatáu ar gyfer cyflwyno'r holl ymatebion i'r ymgynghoriad. Byddem yn croesawu trafodaeth barhaus gyda Llywodraeth Cymru ar hyn wrth i'r Bil a'r is-ddeddfwriaeth gael eu datblygu.

O ystyried y potensial i ddatblygiadau hynod dechnegol neu newydd gael eu hystyried fel rhan o'r prosiect seilwaith arwyddocaol, rydym yn croesawu'r gallu o fewn y ddeddfwriaeth i benodi "aseswyr" yn adran 47. Er enghraifft, yn y broses trwydded forol bresennol, rydym yn defnyddio contractwyr neu Ganolfan Gwyddorau'r Amgylchedd, Pysgodfeydd a Dyframaethu (Cefas) i weld a yw deunydd yn bodloni gofynion OSPAR ar gyfer gwaredu gwaddod yn y môr.

Rhan 5 - Penderfynu ar geisiadau am gydsyniad seilwaith

Rydym yn croesawu gofyniad clir i ystyried yr Adroddiad ar yr Effaith Forol, yr archwiliad, a materion eraill fel rhan o'r broses o wneud penderfyniadau ar geisiadau perthnasol.

Nodwn fod y cyfnod archwilio wedi'i osod i 52 wythnos ac mae'n cynnwys y gallu i ganiatáu estyniad. Bydd y gweithdrefnau ar gyfer archwilio, gan gynnwys amserlenni ymgynghori priodol, yn hollbwysig i sicrhau bod ceisiadau'n cael eu hasesu'n gadarn ac yn gymesur. Rydym yn cefnogi'r gallu i ymestyn y broses archwilio.

Rydym yn nodi bod adran 53(1) yn nodi fel a ganlyn: "Rhaid i'r awdurdod archwilio neu Weinidogion Cymru (yn ôl y digwydd) benderfynu ar bob cais am gydsyniad seilwaith yn unol â—

...(c) unrhyw gynllun morol (o fewn ystyr adran 51(3) o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 (t. 23)) a baratowyd ac a fabwysiadwyd gan Weinidogion Cymru i'r graddau y mae'n berthnasol i'r math o ddatblygiad y mae'r cais yn ymwneud ag ef."

Byddem yn holi a ddylai hyn, er cysondeb, ymwneud â "dogfennau polisi morol priodol" fel y'u diffinnir gan adran 59 o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009.

Yn ogystal, mewn perthynas ag adran 53(2)(b) – "Os oes unrhyw anghydnawsedd rhwng darpariaeth mewn datganiad polisi perthnasol a darpariaeth mewn cynllun morol, rhaid penderfynu ar y cais yn unol â'r datganiad polisi perthnasol" – hoffem ddeall y rhesymeg pam y rhoddir blaenoriaeth i'r datganiadau polisi.

Rhan 6 - Gorchmynion cydsyniad seilwaith

O ran adran 74, mewn perthynas ag awdurdodi gweithrediad gorsaf gynhyrchu, dymunwn gael sicrwydd bod hyn mewn perthynas â chynhyrchu trydan ac nid, er enghraifft, mewn perthynas â gweithredu gorsaf gynhyrchu drwy drwydded o dan y Rheoliadau Trwyddedu Amgylcheddol.

Mae adran 80 yn caniatáu ar gyfer trwyddedau morol tybiedig. Rydym wedi bod mewn deialog gyda Llywodraeth Cymru mewn perthynas â chynnwys hyn ac rydym yn croesawu'n fawr yr ymgysylltu hyd yma. Nid ydym yn gwrthwynebu'r gallu i ystyried trwydded forol fel rhan o'r cydsyniad, ond mae'n hollbwysig bod yr is-ddeddfwriaeth a'r canllawiau yn caniatáu asesiad cadarn.

Rydym hefyd yn nodi bod isadran 80(2) yn caniatáu ar gyfer ffurfio barn ynghylch trwydded forol, yn ddarostyngedig i amodau a bennir yn y gorchymyn seilwaith ac amodau a bennir yn y drwydded forol dybiedig. Er mwyn sicrhau bod eglurder a chysondeb, bydd angen datblygu canllawiau yn y dyfodol i helpu i ddrafftio'r gorchymyn cydsyniad er mwyn nodi'r hyn y dylid ei gynnwys yn y gorchymyn ei hun, a'r drwydded forol dybiedig, a chysondeb rhwng y ddau gydsyniad.

Ac eithrio trwyddedu morol o dan Ran 4 o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009, rydym yn nodi'r potensial i reoliadau o dan adran 81 gynnwys cydsyniadau a allai gynnwys swyddogaethau rheoleiddio eraill CNC. Mae'n amhosibl darparu sylwadau manwl yn absenoldeb rhestr ddiffiniol o ddarpariaethau statudol neu ddatganiad o fwriad polisi ynghylch y pŵer hwn. Fodd bynnag, rydym yn gwneud y sylwadau cyffredinol canlynol.

Rydym yn cefnogi ac yn annog olrhain ceisiadau am drwyddedau yn gyfochrog, ond mae angen ystyried y posibilrwydd o ddatgymhwyso neu ffurfio barn ar ganiatadau yn ofalus er mwyn osgoi canlyniadau anfwriadol. Rydym yn ystyried datblygu a nodi cydsyniadau penodedig yn ofalus iawn er mwyn sicrhau broses gadarn o asesu a rheoli risgiau amgylcheddol. Mewn llawer o achosion, byddai angen i'r awdurdod perthnasol wneud asesiad sy'n cyfateb i benderfynu ar y cydsyniad hwnnw er mwyn penderfynu a fyddai'r gofynion a nodir yn y gorchymyn yn ddigon i beidio â bod angen y cydsyniad perthnasol. Byddai'r gwaith hwn yn cael ei wneud heb dderbyn y ffi briodol am gydsyniad o'r fath, a thu allan i'r amserlenni a bennir fel arfer i benderfynu ar y cydsyniad hwnnw, gan arwain at golli incwm a gostyngiad posibl mewn amddiffyniad amgylcheddol neu amddiffyniad arall. Rydym yn nodi y bydd angen ystyried hyn mewn Aseidiadau Effaith Rheoleiddiol dilynol ar gyfer yr is-ddeddfwriaeth.

Mae CNC yn gyfrifol am dros ddeugain o wahanol gyfundrefnau rheoleiddio ar draws ystod eang o weithgareddau, gan gynnwys y rhai o dan y Rheoliadau Trwyddedu Amgylcheddol, megis diwydiant mawr, y diwydiant gwastraff, gollyngiadau ansawdd dŵr, gweithgareddau perygl llifogydd, trwyddedau morol, torri coed, trwyddedau rhywogaethau, cydsyniadau, a chydsyniadau mewn perthynas â safleoedd dynodedig, gan gynnwys Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig. Yng nghyd-destun y trwyddedau sydd eu hangen ar gyfer unrhyw ddatblygiad, efallai y bydd angen caniatâd yn ystod camau cynnar y

---

datblygiad – er enghraifft, y rhai sy'n berthnasol i glirio tir a gweithgareddau yn ystod y gwaith adeiladu, gweithredu a datgomisiynu. Gall datblygu gweithredol gyfeirio at y prosiect trwy gydol ei oes neu weithredu datblygiad mewn adeiledd sydd eisoes wedi'i adeiladu.

Ar gyfer cydsyniadau penodol nad ydynt yn y pen draw wedi'u cynnwys, byddai datblygu polisi i ddarparu cyfle i gryfhau'r gofynion ar gyfer olrhain cyfochrog rhwng ceisiadau o fudd. Byddai datganiad o fwriad ar gyfer adran 81 o'r Bil yn cael ei groesawu a byddem yn croesawu deialog yn y dyfodol gyda Llywodraeth Cymru wrth i'r is-ddeddfwriaeth gael ei datblygu.

Yn adran 80(5), rydym yn croesawu eglurhad y gall cydsyniad tybiedig ar gyfer trwydded forol gael ei amrywio, ei atal, neu ei ddirymu yn unol â'r gweithdrefnau sefydledig o dan Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009. Yn y dyfodol, byddem yn croesawu rhagor o ddeialog gyda Llywodraeth Cymru mewn perthynas ag amrywiadau i sicrhau, er enghraifft, nad yw unrhyw amrywiad dilynol i drwydded forol yn tanseilio cwmpas y prosiect a aseswyd neu yr ystyrir ei fod yn newid sylweddol i'r cydsyniad seilwaith ehangach, a sut byddai'r weithdrefn hon yn gweithio, gan gynnwys adnoddau a ffioedd cysylltiedig.

Mae adran 84 yn caniatáu ar gyfer y gallu i gywiro gwallau o fewn y gorchymyn cydsyniad seilwaith. Nid yw hyn yn cynnwys cydsyniad tybiedig, a fyddai, o'i gyhoeddi, yn dychwelyd i gyfrifoldeb yr awdurdod perthnasol. Yn achos trwyddedau morol, byddai angen i CNC wedyn gymryd amrywiad a arweinir gan CNC nad yw'n destun ffioedd o dan y ddeddfwriaeth berthnasol (Rheoliadau Trwyddedu Morol (Ffioedd) (Cymru) 2017). Byddai'r system arfaethedig yn atal CNC rhag adennill costau ar gyfer cywiro camgymeriadau na wnaed gan CNC. Byddem yn argymhell bod y pŵer hwn hefyd yn cael ei ymestyn i unrhyw gydsyniad tybiedig, gan gynnwys trwydded forol dybiedig.

Rhan 7 - Gorfodi

Er bod gan CNC rôl i'w chwarae wrth gyflawni amodau, y disgwyliwn iddi barhau â thrwyddedau morol tybiedig, nid oes gan CNC bwerau gorfodi mewn perthynas â thrwyddedau morol, lle mae Llywodraeth Cymru wedi cadw'r swyddogaeth orfodi. Fel y cyfryw, rydym yn nodi bod gallu Gweinidogion Cymru i benodi personau ar gyfer gwaith gorfodi morol (adran 107) wedi'i gynnwys a byddem yn rhagweld mai Llywodraeth Cymru, sy'n cyflawni'r ddyletswydd hon ar gyfer trwyddedau morol ar hyn o bryd, a fydd yn parhau i wneud hynny.

Deallwn fod adran 107 yn ymwneud â rheoleiddio o dan y corff cydsyniad seilwaith, yn hytrach na'r drwydded forol dybiedig, ac fel y nodwyd yn ein

---

hymateb i gwestiwn 2.vi), rydym yn argymhell bod eglurder ynghylch yr hyn y dylid ei leoli yng nghorff y cydsyniad, a pha amodau neu ofynion ddylai fod o fewn y drwydded forol dybiedig.

Mae'n hanfodol bod unrhyw gamau gorfodi a rheoleiddio parhaus yn erbyn risg bosibl yn cael eu hystyried yn llawn wrth ddatblygu'r is-reoliadau sy'n ymwneud â hawlenni neu drwyddedau i'w dileu neu roi barn arnynt. Ar gyfer caniatadau tybiedig, mae'n hanfodol, o leiaf, fod yr offer a phwerau rheoleiddio presennol ar gyfer cydymffurfio a gorfodi yn cael eu cynnal. Bydd sicrhau bod y rheoleiddiwr perthnasol yn gallu cymryd rhan lawn yn y broses yn allweddol.

Rhan 8 - Swyddogaethau atodol

Mae croeso cynnes i'r ddarpariaeth o dan adran 121 i alluogi rheoliadau i nodi'r ffioedd a godir gan awdurdodau cyhoeddus penodedig am gyflawni swyddogaeth a darparu gwasanaeth mewn perthynas â chydsyniad seilwaith. Mae'n hanfodol i ymgynghoreion statudol gael yr adnoddau priodol i ymateb i'r ceisiadau hyn ac mae codi ffioedd yn rhan o sicrhau adnoddau digonol.

Byddai CNC yn disgwyl cael ei gynnwys fel un o'r awdurdodau cyhoeddus penodedig a cheisio sicrhau adennill costau llawn ar gyfer unrhyw swyddogaeth/gwasanaeth y mae'n ofynnol iddo ymgymryd ag ef. Rydym o'r farn mai'r gallu i ymgynghoreion osod eu cyfundrefnau codi tâl eu hunain (yn amodol ar gytundeb gweinidogol) yw'r mecanwaith mwyaf priodol ar gyfer sicrhau adennill costau llawn, gan gynnwys y gallu i adolygu ac, os oes angen, eu diweddarau'n flynyddol, gan gynnwys y gallu i godi tâl fesul awr. Bydd y prosiect seilwaith arwyddocaol a restrir yn y ddeddfwriaeth yn amrywio'n sylweddol o ran cymhlethdod ac felly bydd maint yr adnoddau sydd eu hangen i ddarparu cyngor hefyd yn amrywio'n sylweddol. Bydd caniatáu creu cynllun codi tâl, drwy bwerau a amlinellir mewn deddfwriaeth (fel y rhai a amlinellir yn adran 41 o Ddeddf yr Amgylchedd 1995) yn sicrhau y gellir adennill costau llawn.

Rydym hefyd yn nodi bod yr ymgynghoriad presennol ar ddiwygiadau gweithredol i'r broses gydsynio ar gyfer Prosiectau Seilwaith o Arwyddocâd Cenedlaethol yn amlygu'r bwriad i gefnogi ymgynghoreion statudol penodol, gan gynnwys CNC, i symud tuag at adennill costau llawn ar gyfer cyngor uniongyrchol ar brosiectau, ac ymgysylltu â nhw, mewn perthynas â'r drefn gydsynio hon. Mae'r cynigion presennol yn cynnwys galluogi ymgynghoreion statudol i osod cynlluniau codi tâl sy'n caniatáu iddynt adennill costau gweithgarwch statudol ac anstatudol, o ymgysylltu cynnar cyn ymgeisio hyd at weithgareddau ar ôl cael cydsyniad. Bydd pob ymgynghorai statudol yn gyfrifol am sefydlu ei gynllun codi tâl ei hun a gosod ei ffioedd ei hun o fewn y fframwaith deddfwriaethol. Mae'r dull hwn o

adennill costau yn gyffredinol yn well na phennu ffioedd o fewn rheoliadau gan ei fod yn caniatáu i ffioedd gael eu diweddaru'n fwy rheolaidd i adlewyrchu newidiadau i gostau gweithredu. Mae'r gallu i ddiweddaru ein ffioedd ein hunain yn rheolaidd (gan gynnwys y gallu i osod cyfradd fesul awr) hefyd yn fantais i'n gwasanaeth cyngor dewisol presennol. Felly, ein barn ni yw y dylid defnyddio dull tebyg o adennill costau ymgynghoreion statudol i'r drefn gydsynio ar gyfer prosiectau seilwaith arwyddocaol a byddem yn croesawu'r cyfle i weithio gyda Llywodraeth Cymru i baratoi is-ddeddfwriaeth i ddod â hyn i rym.

Bydd adran 126(4)(c) yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod cyhoeddus, megis CNC, gyhoeddi adroddiad am ei gydymffurfedd ag unrhyw ofynion ymgynghori mewn perthynas â chais dilys am gydsyniad seilwaith fel y nodir mewn rheoliadau. Er y cydnabyddir y bydd manylion yr adroddiad ymgynghori statudol yn cael eu darparu drwy reoliadau, mae'n bwysig bod unrhyw ofynion o'r un natur a graddfa â'r rhai sy'n ofynnol ar hyn o bryd ar gyfer y drefn bresennol ar gyfer datblygiadau o arwyddocâd cenedlaethol, sydd wedi'u cynnwys yn ein hadroddiad perfformiad blynyddol. Mae'n annhebygol y bydd unrhyw ofynion ychwanegol wedi cael eu hystyried yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol a gyflwynwyd ochr yn ochr â'r Bil drafft (gweler hefyd ein hymateb i gwestiwn 6).

Rhan 9 - Darpariaethau cyffredinol

Nid oes gennym unrhyw sylwadau i'w gwneud ar yr adran hon o'r Bil.

Beth yw'r rhwystrau posibl i weithredu darpariaethau'r Bil, a sut mae'r Bil yn ystyried y rhwystrau hynny?

Mae potensial am ddryswch ynghylch y drefn newydd, yn enwedig yn yr ardal forol, lle mae graddau pwerau datganoledig yn y rhanbarth alltraeth neu ffin Cymru/Lloegr yn achosi'r potensial ar gyfer rhyngweithio rhwng fframweithiau deddfwriaethol lluosog.

Yn ogystal, gall fod yn heriol cydgysylltu rhwng awdurdodau yma, yn enwedig os bydd gwahaniaeth yn datblygu rhwng deddfwriaeth asesu amgylcheddol Cymru a Lloegr.

Fel y nodir o dan adran 2.viii) uchod, mae'n hanfodol bod rheoliadau dilynol yn galluogi adennill costau llawn fel rhan o'r broses o roi cydsyniad seilwaith. Dylid nodi hefyd, hyd yn oed os yw adennill costau llawn yn rhan o'r broses o roi cydsyniad seilwaith, ni fydd incwm yn y dyfodol mewn perthynas â phrosiectau seilwaith arwyddocaol o reidrwydd yn ddigonol i gynnal capasiti digonol o fewn ein timau, nac i adeiladu capasiti pellach yn ôl y galw, trwy gyflogi arbenigwyr ychwanegol sy'n ofynnol i roi cyngor ar brosiectau sy'n aml yn dechnegol

gymhleth gydag ystod eang o effeithiau amgylcheddol. Bydd angen cydbwysu cyllid cymorth grant yn briodol â mecanweithiau adennill costau i sicrhau bod adnoddau hyfforddedig priodol ar gael gan ymgynghorion statudol fel CNC.

Yn ogystal â'r uchod, mae'n hanfodol bod arweiniad a hyfforddiant priodol yn cael eu darparu i bawb sy'n cymryd rhan yn y broses newydd o roi cydsyniad seilwaith er mwyn sicrhau bod ganddynt y lefel briodol o sgiliau a gwybodaeth i alluogi iddi gael ei gweithredu'n llwyddiannus. Heb yr arweiniad a'r hyfforddiant hwn, mae risg na fydd y broses o roi cydsyniad seilwaith yn cyflawni prosiectau seilwaith arwyddocaol yng Nghymru yn amserol, sy'n angenrheidiol i gyrraedd targedau ynni adnewyddadwy wrth inni symud tuag at allyriadau 'sero net' erbyn 2050.

Gallai'r angen i ran fawr iawn o'r gwaith gweithredu gael ei nodi mewn is-ddeddfwriaeth fod yn rhwystr. Mae'r Bil presennol dros gant o dudalennau o hyd. Mae setiau lluosog o is-ddeddfwriaeth yn nodi manylion pellach yn arwain at yr angen i ddatblygwyr a rhanddeiliaid eraill ddeall fframwaith cynyddol gymhleth er mwyn gwneud cais. Gall hyn lesteirio effaith symleiddio arfaethedig y broses arfaethedig.

Pa mor briodol yw y pwerau yn y Bil i Weinidogion Cymru wneud is-ddeddfwriaeth (fel y nodir ym Mhennod 5 o Ran 1 o'r Memorandwm Esboniadol)?

Er nad oes gennym unrhyw bryderon penodol ynghylch y pwerau yn y Bil drafft i Weinidogion Cymru wneud is-ddeddfwriaeth, hoffem dynnu sylw at yr anhawster wrth wneud sylwadau ar y Bil drafft pan fydd cymaint o'r manylion ar y broses a'r weithdrefn newydd ar gyfer rhoi cydsyniad seilwaith wedi'u gadael i is-ddeddfwriaeth. Gan mai dim ond egwyddorion cyffredinol y ddeddfwriaeth sy'n cael eu hystyried ar hyn o bryd, mae'n anodd iawn dirnad goblygiadau llawn y drefn newydd ar gyfer rhoi cydsyniad seilwaith ar gyfer ein harferion cydsynio ac ymgynghori statudol presennol, a'r effeithiau posibl ar draws ein sefydliad. Nid yw ychwaith yn bosibl cadarnhau graddau unrhyw faterion a fydd yn codi gyda'i gweithrediad yn y dyfodol. O'r herwydd, ni allwn roi sylwadau manwl ar dderbynioldeb y broses o roi cydsyniad seilwaith heb ragor o fanylion ynghylch sut yn union y byddai'r drefn arfaethedig yn gweithredu.

Deallir y bydd datganiadau o fwriad polisi i gefnogi'r Bil yn cael eu cyhoeddi ar ddiwedd toriad haf y Senedd, sy'n debygol o roi rhagor o fanylion am y broses o roi cydsyniad seilwaith. Byddem yn croesawu'r cyfle i adolygu gwybodaeth ychwanegol o'r fath a darparu sylwadau pellach yn ôl yr angen i lywio'r gwaith o graffu ar y Bil drafft. Yn yr un modd, edrychwn ymlaen at gyfrannu at baratoi is-

ddeddfwriaeth ac ymateb i ymgynghoriadau yn y dyfodol ar unrhyw reoliadau drafft.

A oes unrhyw ganlyniadau anfwriadol yn debygol o ddeillio o'r Bil?

Ni allwn roi sylwadau ar hyd a lled y canlyniadau anfwriadol ar hyn o bryd, oherwydd bod y rhan fwyaf o'r manylion ar brosesau a gweithdrefnau'r drefn newydd ar gyfer rhoi cydsyniad seilwaith yn cael eu neilltuo i is-ddeddfwriaeth. Fodd bynnag, ystyrir y dylid rhoi ystyriaeth ofalus i farnu ar neu ddatgymhwyso caniatadau yn benodol, er mwyn osgoi unrhyw ganlyniadau anfwriadol. Mae CNC yn gyfrifol am lawer o wahanol gyfundrefnau rheoleiddio ar draws ystod eang o weithgareddau ac mae'n bosibl y bydd sefydlu cyfundrefn unedig newydd yn gymhleth. Rydym yn croesawu'r cyfle i roi sylwadau manwl pellach fel rhan o unrhyw ymgynghoriad yn y dyfodol ar reoliadau cysylltiedig er mwyn helpu i sefydlu trefn sy'n addas at y diben ar gyfer Cymru.

Mae'n bosibl y bydd gwaith llai yn fwy costus ac yn cymryd mwy o amser i gydsynio - er enghraifft, dim ond trwydded forol a chydsyniad adran 36 o Ddeddf Trydan 1989 sydd eu hangen ar brosiectau ynni alltraeth bach yn yr ardal forol ar hyn o bryd. Rydym o'r farn y gellir gwneud yr holl ystyriaethau cydsyniad adran 36 o fewn y gweithdrefnau trwyddedu morol safonol.

Beth yw eich safbwyntiau ar asesiad Llywodraeth Cymru o effeithiau ariannol y Bil fel y nodir yn Rhan 2 o'r Memorandwm Esboniadol?

Nodwn fod yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol (tudalen 58) yn nodi bod y sylfaen dystiolaeth wedi'i chasglu dros gyfnod eang o amser ac y gallai newid yn y dyfodol. Rydym yn cytuno efallai mai dyma'r data gorau sydd ar gael, ond bydd angen diweddarau'r ffigurau hyn pan ddaw manylion y drefn yn hysbys, ac ni ddylid dibynnu arnynt wrth ddatblygu strwythurau ffioedd cysylltiedig.

Nodwn ym methodoleg yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol nad yw'r ffigurau a ddarparwyd ym mis Chwefror 2023 gan CNC, fel ymgynghorai i geisiadau morol, wedi'u cynnwys. Y rhesymeg a ddarperir yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol am hyn yw bod CNC yn derbyn cyllid cymorth grant ac na fyddai'r ymateb sydd ei angen yn amrywio ar draws y gwahanol opsiynau a aseswyd yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol. Er nad ydym yn dadlau yn erbyn hyn, rydym am dynnu sylw at y ffaith bod y gost i CNC wrth gyflawni'r swyddogaeth hon yn sylweddol, yn enwedig ar gyfer prosiectau mwy cymhleth. Fel pwynt o eglurder, nad yw'n effeithio ar gasgliadau'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol, y pedair enghraifft o gostau prosiect a ddarparwyd gennym i Lywodraeth Cymru oedd Fferm Wynt ar y Môr Awel y Môr, Parth Arddangos Llanw Morlais, Fferm Wynt ar y Môr Arnofiol Erebus

---

ac Ehangu Porthladd Caergybi. Ni wnaethom ddarparu ffigurau ar gyfer Morlyn Llanw Bae Abertawe.

Byddem yn disgwyl, mewn achosion lle bydd CNC yn ymateb fel ymgynghorai statudol ar gyfer datblygiad sy'n ystyried agweddau tebyg, megis trwydded forol a chaniatâd cynllunio, y gallai CNC o bosibl gael arbediad adnoddau (gan y bydd un set o ymatebion i ymgynghoriad yn ddigonol); fodd bynnag, mae CNC, yn rhinwedd ei swyddogaeth o ran trwyddedu morol, yn cael ffi fesul awr i bennu trwyddedau morol na fyddai'n dod i law mwyach.

Nodwn fod paragraff 8.132 yn nodi bod "cost yr Adroddiad ar yr Effaith Forol i CNC yn debygol o fod yn debyg i'r hyn sy'n ymwneud o gymryd rhan yn y broses o dan Opsiwn 1". Nodwn fod y gost yn Opsiwn 1 (ac eithrio meysydd sydd eisoes wedi'u hariannu gan gymorth grant) wedi'i rhestru fel £4,600 (Tabl D). Er ein bod yn cytuno nad yw'n bosibl darparu amcangyfrifon o gostau i CNC oherwydd y gofynion newydd, rydym yn rhagweld y byddai'n fwy na'r ffigur hwn. Yn ogystal, ni fydd CNC yn derbyn ffi ymgeisio mwyach. Bydd yn hollbwysig gosod strwythurau ffioedd priodol, gan gynnwys cost yr Adroddiad ar yr Effaith Forol. Fodd bynnag, rydym yn cytuno â chasgliad yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol y byddai angen ymgynghori pellach i sefydlu swm priodol ac felly ni ellir ei gostio at ddiben yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol hwn.

Nid yw'n ymddangos bod yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol a ymgorfforwyd yn y Memorandwm Esboniadol a gyhoeddwyd ochr yn ochr â'r Bil drafft wedi ystyried y costau sefydlu/trosiannol ar gyfer ymgynghoreion statudol. Gallai hyn gynnwys addasiadau i systemau TG, darparu canllawiau gweithredol ar y broses newydd o roi cydsyniad seilwaith, a hyfforddiant i staff CNC. Gellir darparu amcangyfrifon cost ar gyfer costau sefydlu/trosiannol CNC os oes angen.

Yn ogystal, nid yw'n ymddangos bod barnu ar neu ddatgymhwyso cydsyniadau, ac eithrio trwydded forol, wedi'u hystyried fel rhan o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol. Os caiff cydsyniadau eraill sy'n dod o fewn cyfundrefnau rheoleiddio CNC eu hychwanegu drwy reoliadau yn ddiweddarach, byddem yn disgwyl i'r goblygiadau ariannol gael eu hystyried mewn Asesiadau Effaith Rheoleiddiol cysylltiedig ar gyfer yr is-ddeddfwriaeth. Dylid nodi bod cyfran fawr o gyfundrefnau rheoleiddio CNC yn gweithredu ar sail adennill costau llawn, yn aml drwy gyfuniad o ffioedd ymgeisio a pharhau. Gall y ffioedd hyn amrywio yn dibynnu ar y drefn a'r math o gais. Pe na bai ceisiadau bellach yn cael eu gwneud, ni fyddai ffi gysylltiedig mwyach. Felly byddai angen ariannu'r costau i ddarparu cyngor technegol fel ymgynghorai statudol a swyddogaethau rheoleiddio cysylltiedig eraill drwy ddulliau eraill.

A oes unrhyw faterion eraill yr hoffech eu codi ynglŷn â'r Bil a'r Memorandwm Esboniadol sy'n cyd-fynd ag ef neu unrhyw faterion cysylltiedig?

Dylid ystyried effaith y ddeddfwriaeth hon ar y cyd â deddfwriaeth arall y DU a Chymru sy'n cael ei drafftio gyda'r nod bwriadedig o 'symleiddio' cydsynio fel ei fod yn cael ei weld yn gyfannol. Mae cynigion eraill yn cynnwys darpariaethau yn Strategaeth Diogelwch Ynni Prydain, Deddf Cyfraith yr UE a Ddargedwir, a'r Bil Ffyniant Bro ac Adfywio. Mae gan ryngweithio llawer o ddeddfwriaeth newydd y potensial i gynyddu cymhlethdod cydsynio yn sylweddol trwy greu systemau lluosog, gyda ffyrdd lluosog ychwanegol o gynnal asesiadau. Mae hyn yn arbennig o berthnasol yn yr ardal forol.